

AMBICYJA (20) sb f

-c- : -t- (16 : 4).

Nagłosowe a jasne, końcowe pochylone.

sg N ambicyjã (7). ◊ G ambicyj(e)j (4). ◊ A ambicyją (4). ◊ I ambicyją (3). ◊ pl A ambicyje (2)
[w tym e caudata OrzRozm (1)].

Sł stp, Cn brak, Linde XVI(XVIII) – XVIII w.

1. Pragnienie czci, zaszczytów i przewodzenia, także chciwość bogactw materialnych [ambitio – chciwość sławy Calep] (19) : kłyęża łami temu [że ustało wolne obieranie biskupów] przyczynę dáli łwą chciwoścya y ámbicią. *KromRozm III* 17v; Ták też nálfzy wielebni Biskupi/ gdyż przez ámbicyę/ y przez dziwne praktyki/ ná Biskupłtwá w chodzą/ widziłz iákiego Duchá máią *OrzRozm* 12v; ktorých [męczennikow biskupów rzymskich] świątobliwości żaden ambicyey y fałszu przyczytác [...] niemoże. *SkarJedn* 112, 178, 187; ále Bog ktory zákazał cudzego prágnać/ onę łprołną ambitią łkarał. [...] Ták gdy cudzego prágnał y łwoie vtrácił/ Bo z chciwą ambicią vpadek łie zbrácił. *StryjKron* 226; *KochFr* 103; *KochWr* 35; *PaprUp* Cv; Dał też znác on Dyogenes [...] że ámbicya łeft Szaleńłtwo tákíe/ ktore człowieká do niełspráwiedliwołci y do złego końcá prowádzi [...] Obywáthel dobry ma łie łtrzedz Ambicyey y o dołtoioeńłtwá Contencyey *Phil* K, K, Q4; Chciwołc przelożeńłtwá łeft krewkołc człowiecza czáfem y w dobrych ludziách. (marg) Ambicia (–) Náprzełciw ktorey vczy Pan pokory: ále przelożeńłtwá y zwierzchnołci nie zákázuie. *WujNT* 232; *PowodPr* 78; *VotSzl* A2v; *KlonWor* 14, 15.

2. Starania, zabiegi niedozwolone [ambitio Łac sr]: Tákci onych czáfow ty ártykuły kátolickie/ ámbicyą/ y mocą do zboru wprowádzone łą. *NiemObr* 137.